

S. Sayısı : 160

Zararlı ilâçlar gayrimeşru ticaretinin meni hakkında Cenevrede 26 haziran 1936 tarihinde aktedilen mukavelenin tasdikına dair kanun lâiyhası ve Hariciye encümeni mazbatası (1/786)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar müdürlüğü

Sayı : 6/1360

21 - IV - 1937

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Zararlı ilâçlar gayri meşru ticaretinin meni hakkında Cenevrede 26 haziran 1936 tarihinde aktedilen mukavelenin tasdikına dair Hariciye vekilligince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 16-IV-937 de Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekâlet Vekili

Dr. Refik Saydam

Mucib sebebler lâiyhası

Uyuşturucu maddeler gayri meşru ticaretinin men'i hakkında murahhasımız da hazır bulunduğu haziran 1936 tarihli konferans tarafından ihzar olunan mukavelename, imza protokolü ve nihâî senede Hükümetimizce iştirak olunması muvafık görülmektedir.

Mukavelename mevzuatımız noktai nazarından tetkik olundukta: Türk ceza kanununun 403 ncü ve müteakib maddelerile uyuşturucu maddelerin murakabesi hakkındaki 2313 ve yine bu maddelerin inhisarı hakkındaki 2253 sayılı kanunlarla uyuşturucu maddelerin imal ve istimali, alınıp satılması, idhal ve ihracı hususî kayıdlara tâbi tutulmuş ve hilâfına hareket edenler hakkında gerek zikredilen kanunlarda gerek kaçakçılığın men ve takibine dair olan 1918 sayılı kanunda ceza müeyyideleri konmuştur.

Bu suçların milli hududları aşarak beynelmilel bir mahiyet alacak şekilde genişlemiş olması beynelmilel tedbirler ittihazını lüzumlu kıldığı görülerek bu ihtiyacı karşılamak maksadiyle hazırlanmış olan mukavelenameye iştirak edilmekle mevzuatımız hükümlerinin beynelmilel sahada tatbikına imkân hâsıl olacaktır.

Bu mülâhazalara mebnidir ki, bitişik kanun lâiyhası tanzim kılınarak sunulmuştur.

Hariciye encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Hariciye encümeni
Karar No. 25
Esas No. 1/786

11 - V - 1937

Yüksek Reisliğe

Zararlı ilâçlar gayri meşru ticaretinin meni hakkında Cenevrede 26 haziran 1936 tarihinde aktedilen mukavelenin tasdikına dair Hariciye vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte ve Hariciye vekâletinden gelen Nebil Batı hazır olduğu halde encümenimizde tetkik edildi.

Uyusturucu maddelerin imal ve istimali, alınıp satılması, ithal ve ihracı, murakabesi ve hilâfına hareket edenlerin cezalandırılması gibi hususlarda Türk mevzuatı hükümlerini beynelmil el sahada da tatbika imkân veren bu muahe-

denin tasdikına dair olan mezkûr kanun lâyihası encümenimizce de aynen tasvib edilmiş ve Heyeti Umumiyeye sevkedilmek üzere Yüksek Reisliğe arzı kararlaştırılmıştır.

Hariciye E. Reisi	M. M. N.	Kâtib
Trabzon	Diyarbakir	Diyarbakir
<i>H. Saka</i>	<i>Z. M. Alsan</i>	<i>Z. M. Alsan</i>
Niğde	Kütahya	Tokad
<i>K. İrdelp</i>	<i>H. R. Gürpınar</i>	<i>N. Poroy</i>
İzmir	İstanbul	Manisa
<i>H. Mentşe</i>	<i>S. Cimcoz</i>	<i>H. Bayur</i>
Kars		
<i>M. Akyüz</i>		

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Zararlı ilâçlar gayri meşru ticaretinin meni hakkında Cenevrede 26 haziran 1936 tarihinde aktedilen mukavelenin tasdikına dair kanun lâyihası

MADDE 1 — Zararlı ilâçlar gayri meşru ticaretinin meni hakkında 26 haziran 1936 tarihinde aktedilen mukavelename ile imza protokolü ve nihaî sened tasdik olunmuştur.

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden mu-teberdir.

MADDE 3 — Bu kanunun icrasına İcra Ve-

killeri Heyeti memurdur.

16 - IV - 1937

Bş. V. V.	Ad. V.	M. M. V.
<i>Dr. R. Saydam</i>	<i>Ş. Saraçoğlu</i>	
Da. V.	H. V. V.	Ma. V.
<i>Ş. Kaya</i>	<i>Ş. Saraçoğlu</i>	<i>F. Ağralı</i>
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
<i>S. Arıkan</i>	<i>A. Çetinkaya</i>	<i>C. Bayar</i>
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
<i>Dr. R. Saydam</i>	<i>Rana Tarhan</i>	<i>M. Erkmek</i>

ZARARLI İLÂÇLARIN GAYRİMEŞRU TİCARETİNİN MENİ HAKKINDA 1936 MUKAVELE- NAMESİ

Bir taraftan La Haye de 23 kânunusani 1912 tarihinde imzalanmış olan beynelmilel afyon mukavenamesi ile Cenevrede 19 şubat 1925 tarihinde imzalanmış olan mukavelename ve uyuşturuvcu ilâçların imalini tahdid ve tevziinin tanzimi hakkında Cenevrede 13 temmuz 1931 tarihinde imzalanan mukavelename ahkâmına muhalif hareketlerin menine müteallik tedbirleri teşdid ve diğer taraftan, vaziyeti bu mukavelelerde derpiş edilen ilâçların ve maddelerin gayrimeşru ticaretine vaziyeti hazırta içinde en müessir tedbirlerle mâni olmak azminde olan

murahas olarak tayin etmişlerdir. İşbu murahaslar usulüne muvafık bulunan salâhiyetnamelerini ibrazdan sonra, atideki hükümleri kararlaştırmışlardır :

Madde — 1

1 - İşbu mukavelede «Uyuşturuvcu maddeler» tabirile, 23 kânunusani 1912 tarihli La Haye mukavelesi ve 19 şubat 1925 tarihli ve 13 temmuz 1931 tarihli Cenevre mukaveleleri ahkâmının tatbik edildiği veya edileceği ilâçlar veya maddeler anlaşılır.

2 - İşbu mukavele ahkâmı muvacehesinde, «ihraç» tabirile tam manasile imal ve tahvil olmaksızın, uyuşturuvcu bir maddenin, içinde bulunduğu madde veya mürekkebdan tefriki ameliyesi anlaşılır. «İhraç» kelimesinin bu tarifi, haşhaşdan, ham afyonun istihsali usullerini istihdaf etmez. Bu usuller «İstihsal» tabirinin şümulü dahilindedir.

Madde — 2

Yüksek Âkid Taraflardan her biri, aşağıdaki fiilleri, bilhassa hapis veya hürriyetten mahrum eden diğer cezalarla, şiddetle cezalandırmak için lâzımgelen kanunî hükümleri ısdar etmeği taahhüd ederler :

- a) Anılan mukaveleler ahkâmına muhalif olarak yapılan uyuşturuvcu ilâçların imal, tahvil, ihraç, ihzar, muhafaza, teklif, satışı vaz, tevzi, alış, satış, her hangi bir sıfatla ahare terk, dellallık, sevk, transit olarak sevk, nakil, memlekete ithal ve ihraç ;
- b) Bu maddede derpiş olunan fiillere kasden iştirak ;
- c) Yukarıda derpiş olunan fiillerden birinin icrası için şirket kurmak veya anlaşmak ;
- d) Teşebbüsler ve millî kanunun derpiş ettiği şerait dairesinde ihzarî fiiller.

Madde — 3

Diğer Yüksek bir Âkid Tarafın arazisinde hakkı kazaya sahib olan Yüksek Âkid Taraflar, bu arazide, 2 nci maddede istihdaf olunan her fiili işlemekle suçlu tebaalarını, bu fiil kendi arazilerinde işlendiği takdirde ne derece şiddetli tecziye ederlerse hiç olmazsa o derece şiddetle cezalandırmak için lâzımgelen kanunî hükümleri ısdar etmeği taahhüd ederler.

Madde — 4

İkinci maddede istihdaf olunan sınıflara dahil fiiller muhtelif memleketlerde işlenirse, bunların her biri, ayrı birer cürüm olarak telâkki edilecektir.

Madde — 5

Millî kanunla, uyuşturuvcu maddeler istihsal etmek maksadile yapılan ziraat, hasad ve istihsali

tanzim eden Yüksek Âkit Taraflar, bu kanuna muhalif her hareketi aynı veçhile şiddetle tecziye edeceklerdir.

Madde — 6

Beynelmilel tekerrürü cürüm prensipini kabul eden memleketler, ikinci maddede istihdaf olunan fiiller dolayısıyla verilen eenebi mahkûmiyet kararlarını millî kanunun derpiş ettiği şerait dahilinde böyle bir tekerrürü cürüm müvellidi olarak kabul ederler.

Madde — 7

1 - Tebaasının iadesi prensipini kabul etmeyen memleketlerde, 2 nci maddede derpiş olunan her hangi bir fiili eenebi bir memlekette icra ederek suçlulandıktan sonra kendi memleketleri arazisine dönen tebaa, bu tabiiyetini, suçun işlenmesinden sonra iktisab etmiş olsa bile, bu fiil bu arazide işlenmiş gibi aynı şekilde takib ve tecziye edilecektir.

2 - Böyle bir halde, bir eenebinin iadesine muvafakat edilemezse, bu hüküm kabili tatbik değildir.

Madde — 8

İkinci maddede derpiş olunan efalden birini eenebi bir memlekette işleyen ve Yüksek Âkid Taraflardan birinin arazisinde bulunan eenebiler, aşağıdaki şartlar mevcud olduğu takdirde, sanki bu fiil bu arazi üzerinde işlenmiş gibi, aynı veçhile, takibata maruz kalacak ve tecziye edileceklerdir:

a) İade talep edilmekle beraber, fiille alâkası olmayan bir sebepten dolayı, reddedilmiş bulunması,

b) İltica olunan memleket kanunlarının, eenebi bir memlekette eenebiler tarafından işlenen cürümlerden dolayı takibat icrasını umumî kaide olarak kabul etmesi.

Madde — 9

1 - Yüksek Âkid Taraflar arasında akdedilen veya edilecek olan her iadei mücrimin muahedesi ikinci maddede derpiş olunan efali, iadei mücrimin halleri olarak bihakkın ihtiva edecektir.

2 - İadei mücrimini, bir muahedenin mevcudiyetine veya mütakabiliyet şartına tâbi tutmayan Yüksek Âkid Taraflar, yukarıda derpiş olunan halleri aralarında iadei mücrimin halleri olarak kabul ederler.

3 - İade, talep olunan memleketin kanununa tevfikân yapılacaktır.

4 - Kendisine bir iadei mücrimin talebnameyi gönderilen Yüksek Âkid Taraf, her halde, eğer salâhiyetkar makamları takibatı icab ettiren veya mahkûmiyete sebep olan fiilin kâfi derecede ağır olmadığı mütaleasında bulunacak olurlarsa, tevkife tevessül veya iadeye muvafakatten imtina etmek hakkına malik olacaktır.

Madde — 10

Uyuşturucu maddeler ve ikinci maddede derpiş olunan efalin icrasına mahsus mevad ve alât zabt ve musadere edilebilirler.

Madde — 11

1 - Her Yüksek Âkid Taraf, kendi millî kavanini gerçevesi dahilinde, ikinci maddede derpiş olunan efali önlemek için zarurî gelen bütün ameliyelere nezaret ve bunlar arasında irtibat ve ahenk tesisi ile mükellef merkezî bir ofis ihdas edecek ve bu nevi efali işlemekle suçlu eşhası takib etmek için tedbirler alacaktır.

2 - Bu merkezî ofis :

a) Uyuşturucu maddelerle meşgul diğer resmî müesseseler veya teşekküllerle sıkı temas halinde bulunacaktır.

b) İkinci maddenin derpiş ettiği efaalin önleme ve araştırılmasını kolaylaştıracak mahiyetteki bütün malûmatı temerküz ettirecek ve

c) Diğer memleketlerin merkezî ofisleri ile sıkı temas halinde bulunacak ve doğrudan doğruya muhabere edebilecektir.

3 - Bir Yüksek Âkid Tarafın Hükûmeti, federal mahiyette olduğu veya bu Hükûmetin icraî kuvveti, merkezî Hükûmet ve mahallî Hükûmetler arasında münkasem bulunduğu takdirde birinci paragrafta mezkûr nezaret ve irtibat ve ahenk tesisile ikinci paragrafın a ve b fıkralarında musarrah taahhüdâtın icrası meri bulunan teşkilâtı esasîye ve idariyeye tevfikân tanzim olunacaktır.

4 - 18 nci madde mucibince, işbu mukavele her hangi bir araziye tatbik edildiği takdirde, işbu madde hükümlerinin tatbiki bu arazide veya bu arazi için tesis olunan ve lüzumu halinde alâkadar ana vatânî arazisinin merkezî ofisi ile hali irtibatla bulunarak hareket edecek bir merkezî ofisin ihdası ile temin edilebilecektir.

5 - Merkezî ofis için derpiş olunan mezuniyet ve salâhiyetler, uyuşturucu maddelerinin imalinin tahdid ve tevziinin tanzimi hakkındaki 1931 mukavenamesinin 15 nci maddesinde derpiş olunan hususî idareye teffiz edilebilir.

Madde — 12

1 - Merkezî ofis, 2 nci maddede derpiş olunan efaalin önlenmesi ve cezalandırılmasını teshil için, mümkün olan en geniş mikyasta, cenubi merkezî ofislerle teşriki mesai edecektir.

2 - Bu uzviyet, faideli bulacağı nisbette, alâkadar diğer bir memleketin merkezî ofisine aşâğıdaki malûmatı bildirecektir :

a) Derdesti icra ve icrası mutasavver ticarî muamelelere mütedair tetkikat ve hesablarm icrasını mümkün kılacak malûmat,

b) Mekân değıştirmelerini mürakabe maksadile, gayri meşru ticaret yapanların hüviyet ve eşkâline dair toplayabileceğı malûmatı,

c) Gizli uyuşturucu mevad fabrikalarının keşfedilmesine aîl malûmat.

Madde — 13

1 - İkinci maddenin derpiş ettiği cürümlere mütedair istinabe varakalarının irsali, atideki şart dahilinde icra edilecektir :

a) Terehan her memleketin salâhiyetdar makamları arasında doğrudan doğruya veya icabı halinde, merkezî ofisler delâletile gönderilmek suretile,

b) Her iki memleketin Adliye nazırları arasında doğrudan doğruya muhabere veya gönderen memleketin diğer salâhiyetdar bir makamı tarafından, ahzeden memleketin Adliye nazırına doğrudan doğruya irsal suretile,

c) Gönderen memleketin ahzeden memleketteki diplomasi veya konsolosluk memuru delâletile.

İstinabe varakaları bu memur tarafından ahzeden memleketin gösterdiği makama isal edilecektir.

2 - Her Yüksek Âkid Taraf, diğer Yüksek Âkid Tarafalara yapacağı bir tebliğ ile, kendi arazisinde icra edilecek istinabe varakalarının diplomasi tarikle irsalini arzu ettiğini beyan edebilir.

3 - Birinci paragrafın (C) fıkrasının taallük ettiği halde, istinabe varakasının bir sureti, aynı zamanda, gönderen memleketin diplomasi veya konsolosluk memuru tarafından ahzeden memleketin Hariciye nazırına isal edilecektir.

4 - Aksine itilâf hâsıl olmadıkça, istinabe varakaları, ya ahzeden makamın lisanında veya alâkadar memleketler arasında kararlaştırılan lisanda yazılacaktır.

5 - Her Yüksek Âkid Taraf, diğer Yüksek Âkid Taraflardan her birine yapacağı bir tebliğ ile, yukarıda mezkûr irsal şekillerinden hangisini veya hangilerini bu Yüksek Âkid Tarafın istinabe varakaları için kabul ettiğini, bildirecektir.

6 - Yüksek Âkid Taraflardan biri, böyle bir tebliğat yapmaya kadar, istinabe varakaları hususunda takib etmekte olduğu usul, baki kalacaktır.

7 - İstinabe varakalarının icrası, ehli vukuf masraflarından başka diğer resim ve masrafların tediyesine mahal vermeyecektir.

8 - Bu maddenin ihtiva ettiği hiç bir hüküm, Yüksek Âkid Taraflar canibinden, cezaî hususattaki beyine sistemlerinde millî kanunlarına muhalif bir hükmü kabul veya bu kanun hududları dahilinde olmaksızın istinabe varakalarının infazı hususunda bir taahhüd manasında tefsir edilmeyecektir.

Madde — 14

Bir Yüksek Âkid Tarafın işbu mutalebeye iştiraki, hukuku düvel meselesi olarak, mehakimi cezaiyenin salâhiyetine müteallik umumî meseledeki hattı hareketine icrayı tesir edecek bir şekilde tefsir edilmeyecektir.

Madde — 15

İşbu mukavelename, ikinci ve beşinci maddelerin derpiş ettiği efalin her memlekette, millî kanunların vazettiği umumî kavaide tevfiikan tetkik, takib ve tecziye edileceği prensipini haleldar etmemektedir.

Madde — 16

Yüksek Âkid Taraflar, işbu mukavelenamenin mevkii tatbika vazı için ısdar olunan kanun ve nizamnameler ile mukavelenamenin kendi arazilerinde tarzı tatbikına müteallik senelik bir raporu, Milletler Cemiyeti Umumî Kâtibinin vesatatile birbirlerine tebliğ edeceklerdir.

Madde — 17

Yüksek Âkid Taraflar arasında işbu mukavelenamenin tefsir veya tatbikına müteallik her hangi bir ihtilâf çıkarsa, eğer bu ihtilâf diplomasi tarikile şayanı memnuniyet bir tarzda halledilemezse, Taraflar arasında, beynelmilel ihtilâfların halline müteallik olarak mevkii meriyette bulunan ahkâma tevfiikan halledilecektir.

İhtilâfta taraf olanlar arasında böyle ahkâm mevcut olmadığı takdirde, Taraflar bu ihtilâfı adli veya tahkimî bir usule tâbi tutacaklardır. Başka bir mahkemenin intihabı hususunda itilâf edemedikleri takdirde, eğer Tarafların cümlesi Beynelmîlel Divanı Adaletin statüsüne müteallik 16 kânunuevvel 1920 tarihli protokol Âkidlerinden iseler, bu Taraflardan birinin talebi üzerine, ihtilâfı Beynelmîlel Divanı Adalete arzedeceklerdir; eğer cümlesi Âkidlerden değilse, beynelmîlel ihtilâfların muslihane halline müteallik 18 teşrinievvel 1907 tarihli La Haye mukavelenamesine tevfiikan teşkil edilecek bir hakem mahkemesine tevdi edeceklerdir.

Madde — 18

1 - Her Yüksek Âkid Taraf, imza, tasdik ve iltihak esnasında, işbu mukaveleyi kabul etmekle, müstemlekelerinin, mahmiyelerinin, deniz aşırı arazisinin veya kendi hakimiyet veya mandası altına vaz edilmiş arazinin tamamı veya bir kısmı için hiç bir taahhüd altına girmediğini beyan edebilir ve bu takdirde, işbu mukavelename bu beyanatta mezkûr arazi için meri olmayacaktır.

2 - Her Yüksek Âkid Taraf, müteakiben, her zaman işbu mukavelenamenin evvelki fıkra mucibince yapılan beyanatta mevzuubahs olan arazisinin tamamını veya bir kısmı için meri olmasını

arzu ettiğini Milletler Cemiyeti Umumî Kâtibine ihbar edebilir. O takdirde işbu mukavelename, ihbarnamenin Milletler Cemiyeti Umumî Kâtibi tarafından alınmasından doksan gün sonra, bu ihbarnamede mezkûr arazinin cümlesi için meri olacaktır.

3 - Yüksek Âkid Taraflardan her biri 21 nei maddenin derpiş ettiği beş senelik müddetin inkızasından sonra, her zaman, işbu mukavelenamenin müstemlekelerinin, mahmiyelerinin, deniz aşırı arazisinin veya hâkimiyeti veya mandası altına vaz edilmiş arazinin tamamı veya bir kısmı için meri olmaktan çıkmasını arzu ettiğini beyan edebilir. Bu takdirde işbu mukavelename bu beyanata Milletler Cemiyeti Umumî Kâtibi tarafından irtıla kesbedilmesinden bir sene sonra; bu beyanatta mezkûr arazi için meri olmağa çıkacaktır.

4 - Kâtibi Umumî, işbu madde mucibince kendisine yapılacak beyanat ve ihbaratı, bilcümle Cemiyet azasına ve 19 neu maddede mezkûr gayri aza Devletlere bildirecektir.

Madde — 19

Fransızca ve ingilizce metinleri aynı derecede muteber olan işbu mukavelename bu günkü tarihi taşıyacak ve 31 kânunuevvel 1936 tarihine kadar, Milletler Cemiyeti azası ile işbu mukavelenamenin tanzim edildiği konferansa davetli gayri aza her Devlet veya Milletler Cemiyeti Meclisi tarafından kendisine bu maksadla işbu mukavelenamenin bir nüshası gönderilen her Devlet namına imzaya açık bulunacaktır.

Madde — 20

İşbu mukavelename tasdik edilecektir. Tasdiknameler Milletler Cemiyeti Umumî Kâtibine tevdi edilecektir. Kâtibi Umumî işbu tevdi keyfiyetini bütün Cemiyet azasına ve evvelki fıkrada mezkûr gayri aza Devletlere bildirecektir.

Madde — 21

1 - 1 kânunusani 1937 tarihinden itibaren, Milletler Cemiyeti azası her Devlet ile 19 neu maddede mezkûr gayri aza her Devlet namına, işbu mukavelenameye iltihak edilebilecektir.

2 - İltihaknameler Millette Cemiyeti Umumî Kâtibine tevdi edilecektir. Umumî kâtib bu tevdi keyfiyetini, bütün Cemiyet azasına ve mezkûr maddede anılan gayri aza Devletlere bildirecektir.

Madde — 22

İşbu mukavelename, Milletler Cemiyeti azası olan veya olmayan on Devletin tasdikname veya iltihaknamesinin Milletler Cemiyeti Umumî kâtibi tarafından alınmasından doksan gün sonra meriyet mevkiine girecektir. O tarihte işbu mukavelename Milletler Cemiyetinin Umumî kâtibi tarafından tescil edilecektir.

Madde — 23

Onuncu tasdikname veya iltihaknamenin tevdiinden sonra, tevdi edilecek tasdikname veya iltihaknameler Milletler Cemiyeti Umumî kâtibi tarafından alınmalarından itibaren 90 günlük bir müddetin inkızasından sonra meriyet kesbedecektir.

Madde — 24

1 - Meriyet mevkiine girmesinden itibaren beş senelik bir müddetin inkızasından sonra işbu mukavelename Milletler Cemiyeti Umumî kâtibine tevdi edilecek tahriri bir vesika ile feshedilebilecektir. Fesih, bu baptaki vesikanın Umumî kâtiplikçe alınmasından bir sene sonra muteber olacaktır; fesih ancak feshi yapan Milletler Cemiyeti azası veya Milletler Cemiyeti azası olmayan Devlet hakkında hüküm ifade eder.

2 - Umumî kâtib bu suretle aldığı fesihnameleri, 19. uncu maddede mezkûr Milletler Cemiyeti azası ile gayri aza Devletlere tebliğ edecektir.

3 - Eğer aynı zamanda ve birbirini takiben vuku bulan fesihler dolayısıyla, işbu mukavele ile bağlı Milletler Cemiyeti azası veya gayri aza Devletlerin adedi 10 dan aşağı düşecek olursa, mukavelename işbu maddenin hükümlerine tevfikân, sonuncu feshin muteber olması tarihinden itibaren mefsuh adedilecektir.

Madde — 25

Mukavele Âkidlerinden Milletler Cemiyeti azası olan veya olmayan her Devlet, Milletler Cemiyeti Umumî Kâtibine yapacağı bir tebliğ ile her zaman işbu mukavelenamenin tadili talebinde bulunabilecektir. İşbu tebliğ, Umumî Kâtib tarafından, Milletler Cemiyeti azası olan veya olmayan diğer bütün Âkidlere bildirilecektir; ve eğer bunlardan hiç olmazsa üçte biri bu talebi tasvib edecek olurlarsa Yüksek Âkid Taraflar mukavelenin tadili maksadile bu hususta bir konferansı içtimaa davet etmeği teahhüd ederler.

Yukarıdaki ahkâmı tasdik etmek üzere, isimleri yukarıda yazılı murahhaslar işbu mukavelenameyi imzalamışlardır.

Milletler Cemiyeti Kitabete Mahzeni Evrakına tevdi edilmek ve musaddak suretleri 19 uncu maddede mezkûr Milletler Cemiyeti azası olan veya olmayan Devletlere verilmek üzere bir nüsha olarak Cenevrede 26 haziran 1936 tarihinde tanzim olunmuştur.

İMZA PROTOKOLÜ

Zararlı ilâçların gayrimeşru ticaretinin men ve tecziyesi hakkındaki 1936 mukavelesini bu gün imzalarken zirde vaziiümza Murahhaslar Hükûmetleri namına âtideki hususatı kabul ettiklerini beyan ederler :

1 - Çin, mukavelenameyi, 9 neu maddeye müteallik âtideki kaydi ihtirazî tahtında kabul eder: «Çinde bazı cenebi Devletler tebaasının elân müstefid oldukları konsoloslara aid hakkı kaza ilga edilmediği müddetçe, Çin Hükûmeti, 9 neu maddede istihdaf olunan efali işleyen cenebilerin iadesine muvafakat hususunda Âkid Taraflar için umumî bir taahhüdü ihtiva eden bu maddeden doğan vecibeleri deruhde edemez».

2 - Felemenk Hükûmeti, kendi ceza hukukunun esaslı prensipleri mucibince, 2 nei maddenin (c) tâli paragrafının ihtiva ettiği hükme, ancak fiile mübaşeret edildiği hallerde tebaiyet edebileceğinden, mukaveleyi bu kaydi ihtirazî ile kabul eder.

3 - Hindistan, mukaveleyi, ne Hindistan Devletlerine, ne de Şan Devletlerine (İngiliz Hindistanına dahil) şamil olmamak kaydi ihtirazisile kabul eder.

Yukarıdaki ahkâmı tasdik etmek üzere, isimleri aşağıda yazılı murahhaslar işbu protokolü imzalamışlardır.

Milletler Cemiyeti Kitabete Mahzeni Evrakına tevdi edilmek ve musaddak suretleri mukavelenamenin 19 neu maddesinde mezkûr Milletler Cemiyeti azası olan ve olmayan bütün Devletlere verilmek üzere, bir nüsha olarak Cenevrede 26 haziran 1936 tarihinde tanzim edilmiştir.

NIHAİ SENED

Afganistan, Amerika Birleşik Devletleri, Avusturya, Brezilya Birleşik Devletleri, İngiltere ve Simalî İrlânda Birleşik Krallığı, Bulgaristan, Kanada, Şili, Çin, Kûba, Danimarka, Mısır, Ekvator, İspanya, Fransa, Yunanistan, Honduras, Macaristan, Hindistan, Irak, Serbest İrlânda Devleti, Japonya, Lihtenştayn, Meksika Birleşik Devletleri, Nikaragua, Norveç, Panama, Felemenk, Peru, Polonya, Portekiz, Romanya, Siyam, İsviçre, Çekoslovakya, Türkiye, Sovyet Sosyalist Cümhuriyetleri İttihadı, Ürügüvay, Venezüellâ Birleşik Devletleri ve Yugoslavya Hükûmetleri zararlı ilâçların gayrimeşru ticaretinin men ve tecziyesi için bir mukavele akdi hususunda, Milletler Cemiyeti Meclisinin, 20 kânunusani 1936 tarihli kararı mucibince, kendilerine vaki olan daveti kabul ederek atideki murahhasları tayin etmişlerdir:

İşbu murahhaslar Cenevrede toplanmışlardır.

Milletler Cemiyeti Meclisi, konferans riyasetine, Felemenk Şûrayı Devleti azasından, Müsyü Joseph Limburg'u tayin etmiştir.

Konferans ikinci reisliğe, Fransa Cümhuriyeti Hariciye Nezaretinde Umuru Hukukiye ve Kançılaryalar Müdür Muavini Orta Elçi Müsyü de Reffye'i intihab etmiştir.

Konferans Kâtibi Umumiliği vazifesini, Milletler Cemiyeti Umumî Kâtibinin mümessili olarak, Afyon ve İçtimaî meseleler şubeleri müdürü Müsyü Eric Einar Ekstrand ifa etmiştir.

8 ilâ 26 haziran 1936 tarihleri arasında yapılan içtimalar neticesinde atideki senedler imza edilmiştir:

I - Zararlı ilâçların gayri meşru ticaretinin men ve tecziyesi için 1936 mukavelenamesi.

II - Mukavelenamenin imza protokolü.

Konferans bundan başka atideki hususatı kabul etmiştir:

I - Tefsirler

1 - Şurası mukarrerdir ki, mukavelenamenin ahkâmı ve bilhassa, 2 nci ve 5 nci maddelerinin hükümleri, kasıdsız olarak işlenmiş olan efale tatbik edilmeyecektir.

2 - 15 nci madde o suretle tefsir edilecektir ki, mukavelename, Yüksek Âkid Tarafların, esbabı muhaffefe rejimini tanzim hususundaki serbestilerine bilhassa hiç bir halel iras etmeyecektir.

II - Tavsiyeler

I - Afyon iptilâsının tedricî bir şekilde kaldırılması hususuna karar vermiş olan, 1912 tarihli Beynelmîlel afyon konferansının 1912 tarihli Beynelmîlel afyon mukavelenamesine Âkid Devletlerin, mevcud tedbirleri bu hususu tanzim etmediği takdirde, her memleketin kendine hâs farklı şerait hududu dahilinde, mamul afyonun imal, dahilî ticaret ve istimalini tedricî ve müessir bir şekilde ortadan kaldırmak için tedbirler alacaklarını bildiren 6 nci maddeyi dercettiğini hatırlatarak; 1925 tarihli Cenevre afyon itilâfnamesi Âkidlerinin, itilâfname başlangıcında, 1912 tarihli Beynelmîlel afyon mukavelenamesinin ikinci faslında derpiş edildiği veçhile, dahilinde, mamul elân afyon istimaline müsaade edilen mahmi veya kiralanmış arazi de dahil olduğu halde, Uzaksark müstemleke ve arazilerinde mamul afyonun imal, dahilî ticaret ve istimalinin tedricî ve müessir şekilde ortadan kaldırılmasına katî olarak karar verdiklerini ve alâkadar halkın içtimaî ve ahlâkî refahını temin maksadile ve insanî sebebler dolayısıyla, içilecek afyonun istimalinin menini mümkün olan en kısa bir müddet zarfında, tahakkuk ettirmek için lüzumlu bütün tedbirleri almağa hahişli olduklarını beyan ettiklerini hatırlatarak;

Bu konferansın, verdiği fırsattan istifade ederek alâkadar Devletleri bu sahadaki gayretlerine devam etmeğe davet etmek arzusuile,

Konferans, tıbbî ve ilmî maksadlar haricinde afyon istimaline elân müsaade eden Devletlerin, en kısa bir müddet zarfında, afyonun bu tarzı istimalinin ilgası hususunda müessir bütün tedbirleri ittihaz etmelerini tavsiye eder.

2 - Konferans, tebaasının iadesi prensipini kabul eden memleketlerin kendi arazilerinde bulunan ve 2 nei maddenin derpiş ettiği cürümleri eenebi bir memlekette işlemekle suçlu olan tebaalarını, bu hususta kabili tatbik olan iadei mücrimin muahedenamesi, tebaanın iadesi hususunda bir kaydi ihtiraziyi ihtiva etse bile, iade etmeği kabul etmelerini tavsiye eder.

3 - İşbu mukavelenamede yazılı maksadlar için, Konferans, Yüksek Âkid Taraflara, lüzumu halinde, mütchassıs bir polis servisi ihdasını tavsiye eder.

4 - Konferans, afyon ve diğer zararlı ilâçlar İstişarî Komisyonunun işbu mukavelenamede mezkûr beynelmilel teşriki mesaiyi temin etmek ve bunu tekemmül ve inkişaf ettirmek maksadile, Yüksek Âkid Tarafların merkezî ofislerinin mümessillerinin içtimalar aktetmeleri hususunun muvafık olup olmadığını tetkik etmesini ve icabı halinde, Milletler Cemiyeti Meclisine bu husustaki fikrini beyan etmesini tavsiye eder.

Yukarıdaki ahkâmı tasdik etmek üzere, murahaslar işbu senedi imzalamışlardır.

Cenevrede, 26 haziran 1936 tarihinde, Milletler Cemiyeti Kâtıblığı Mahzeni Evrakına tevdi edilmek üzere bir nüsha olarak tanzim olunmuştur. Musaddak nüshalar konferansta temsil olunan bütün Devletlere verilecektir.

